

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دفتر مدیریت بیماری های غیرواگیر

گروه پیشگیری از حوادث

راهنمای ایمنی سرویس مدرسه

تألیف: معصومه افسری

زیر نظر: دکتر علیرضا مغیثی

۱۳۹۶

ایمنی سرویس مدرسه

با شروع فصل مدرسه یکی از دغدغه های والدین، خطراتی است که در سرویس مدرسه ممکن است برای فرزندان شان ایجاد شود. اغلب حوادث مربوط به سرویس مدرسه، در زمان سوار شدن به اتوبوس مدرسه یا پیاده شدن از آن برای دانش آموزان اتفاق می افتد. کودکان، بیشترین در خارج از اتوبوس مدرسه دچار حادثه می شوند نسبت به داخل آن. والدین و معلمان باید نکات ایمنی مربوط به سرویس مدرسه را برای دانش آموزان توضیح دهند. اگر اصول ایمنی توسط دانش آموزان، والدین و راننده اتوبوس مدرسه رعایت شود، حوادث سرویس مدرسه به طور چشمگیری کاهش می یابد.

با وجود مخاطراتی که سرویس مدرسه برای دانش آموزان دارد اما واقعیت این است که سرویس مدرسه، ایمن تر و مطمئن تر از سایر وسایل نقلیه است و به نسبت کمتری دچار تصادفات می گردد. میزان حوادث ترافیکی اتوبوس مدرسه به مراتب بسیار کمتر از سایر وسایل نقلیه است. استفاده از اتوبوس مدرسه از رفتن به مدرسه با پای پیاده یا با وسایل نقلیه عمومی بهتر است. استفاده از اتوبوس مدرسه به کاهش ترافیک و آلودگی هوا کمک می کند.

بررسی انجام شده در آمریکا حاکی از آن که طی سال های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۳، بر اثر وقوع ۸۳ تصادف مرگبار ۳۴۰۰۰۰ نفر کشته شدند. از این تعداد ۱۲۰۰ نفر (۴ درصد) مربوط به تصادفات سرویس مدرسه بودند. هر سال ۱۳۴ نفر بر اثر تصادفات سرویس مدرسه کشته می شوند.

راهکارهای پیشگیری از حوادث سرویس مدرسه (راهکارهایی برای دانش آموزان، معلمان، والدین، رانندگان اتوبوس مدرسه)

الف- راهکارهای داخل اتوبوس مدرسه:

- ۱- پس از سوار شدن به اتوبوس، مستقیم به سمت صندلی بروید و صاف روی صندلی بنشینید، به پشتی صندلی تکیه دهید و کمربند ایمنی را ببندید. در طول مسیر حرکت اتوبوس، از روی صندلی خود بلند نشوید. روی صندلی رو به جلو بنشینید، از بالا و پایین پریدن، چرخیدن به سمت پشت و چپ و راست و یا دراز کشیدن روی صندلی خودداری کنید.
- ۲- در اتوبوس شیطنت نکنید، با بچه های دیگر بازی و شوخی نکنید، سروصدا نکنید، آهسته صحبت کنید تا حواس راننده پرت نشود.
- ۳- سر و دست های خود را از پنجره اتوبوس بیرون نیاورید.
- ۴- اگر چیزی را در کف اتوبوس انداختید خودتان آن را بردارید بلکه از راننده بخواهید که در برداشتن آن به شما کمک کند.
- ۵- قبل از پیاده شدن، وسایلتان را چک کنید تا آنها را در اتوبوس جا نگذارید.
- ۶- وسایل خود را در راهروی اتوبوس و جلوی درب های اتوبوس در مسیر تردد سرنشینان قرار ندهید.
- ۷- به راننده احترام بگذارید و از او حرف شنوی داشته باشید.
- ۸- چیزی را از پنجره اتوبوس به بیرون پرتاب نکنید.

۹- در داخل اتوبوس از انجام بازی های کامپیوتری و استفاده از موبایل و تبلت اجتناب کنید زیرا موجب پرت شدن حواس راننده می شود و امکان دارد حواس خودتان هم پرت شود و از ایستگاه پیاده شدن، جا بمانید.

۱۰- آدامس، پوست میوه و آشغال روی کف اتوبوس نیندازید چون باعث زمین خوردن سرنشینان می شود.

۱۱- چیزی به سمت یکدیگر پرتاب نکنید چون امکان دارد به راننده برخورد کند و حواس او را پرت کند.

۱۲- وسایل خطرناک، تیز، بُرنده، شکستنی و قابل اشتعال را همراه خود به داخل اتوبوس مدرسه نبرید.

۱۳- در صورت بروز تصادف اتوبوس مدرسه، آرام و ساکت سرجای خود بنشینید، به دستورات راننده

گوش دهید، به راننده و سرنشینان کمک کنید و تا وقتی راننده اجازه نداده از اتوبوس خارج نشوید.

۱۴- ایمنی داخل خودرو مناسب باشد (از نظر صندلی ها و درب ها و پنجره ها و کمربند ایمنی).

۱۵- معاینه فنی خودرو انجام شود.

۱۶- سلامت جسمی و روانی راننده مورد تأیید باشد.

۱۷- رفتار رانندگی راننده و تبعیت وی از قوانین رانندگی مورد تأیید باشد.

ب- راهکارهای خارج از اتوبوس مدرسه (حین سوار شدن به اتوبوس یا پیاده شدن از آن):

- ۱- در زمانی که برای رسیدن اتوبوس مدرسه در ایستگاه منتظر هستید بهتر است یکی از والدین یا مراقبین شما در کنارتان باشند.
- ۲- در لحظه سوار شدن به اتوبوس یا پیاده شدن از آن، شتابزده نباشید، چند لحظه صبر کنید و به آرامی سوار یا پیاده شوید.
- ۳- در زمان سوار شدن به اتوبوس یا پیاده شدن از آن، از قسمت های خطرناک اتوبوس چند قدم فاصله بگیرید، به بدنه و چرخ های اتوبوس نزدیک نشوید و از جلو و عقب اتوبوس عبور نکنید. (قسمت های خطرناک اتوبوس: جلو، عقب، چرخ ها)
- ۴- پس از پیاده شدن از اتوبوس به سمت چپ و راست نگاه کنید و قبل از حرکت مراقب وسایل نقلیه باشید و با احتیاط از خیابان عبور کنید و از پیاده رو حرکت کنید.
- ۵- موقع سوار شدن به اتوبوس یا پیاده شدن از آن، میله دستگیره درب اتوبوس (Handrail) را بگیرید.
- ۶- اگر از اتوبوس جا ماندید به دنبال آن ندوید. فوراً به منزل برگردید.
- ۷- در زمان پیاده شدن از اتوبوس، با عجله از صندلی بلند نشوید و به سمت درب خروج نروید. صبر کنید تا اتوبوس کاملاً متوقف شود و بعد از صندلی خود بلند شوید.
- ۸- پس از پیاده شدن از اتوبوس از سمت جلوی اتوبوس از خیابان عبور کنید نه از سمت پشت آن، زیرا راننده پشت اتوبوس را نمی بیند.
- ۹- در هنگام سوار شدن به اتوبوس، اجازه دهید کودکان کوچکتر، اول سوار شوند.
- ۱۰- اگر اشتباهاً سوار اتوبوس دیگری غیر از سرویس مدرسه خود شدید فوراً به راننده بگویید که متوقف شود و شما را پیاده کند.
- ۱۱- اگر بلافاصله پس از پیاده شدن از اتوبوس متوجه شدید که یکی از وسایلتان را در اتوبوس جا گذاشته اید به سمت اتوبوس برنگردید زیرا در آن لحظه ممکن است راننده شما را نبیند و اتوبوس حرکت کند و شما با اتوبوس برخورد کنید.
- ۱۲- اگر بلافاصله پس از پیاده شدن از اتوبوس، یکی از وسایلتان روی زمین افتاد، ابتدا راننده را مطلع کنید که صبر کند و حرکت نکند و سپس خم شوید و وسیله تان را بردارید.
- ۱۳- قبل از سوار شدن به اتوبوس صبر کنید تا اتوبوس کاملاً متوقف شود و راننده شما را ببیند.
- ۱۴- قبل از سوار شدن به اتوبوس مدرسه یا پس از پیاده شدن از آن با غریبه ها صحبت نکنید و سوار خودروی غریبه ها نشوید.
- ۱۵- هنگام سوار شدن دانش آموزان به سرویس و هنگام پیاده شدن آنان از سرویس، مراقبت لازم صورت گیرد.

۱۶- هنگام سوار شدن به اتوبوس، آهسته به سمت درب اتوبوس بروید و از دویدن خودداری کنید. حین سوار شدن، مطمئن شوید که راننده می تواند شما را ببیند.

۱۷- زمانی که در ایستگاه منتظر اتوبوس هستید به خیابان نروید و تا زمان رسیدن اتوبوس، در پیاده رو بمانید.

۱۸- در زمان سوار شدن به اتوبوس و پیاده شدن از آن، دانش آموزان دیگر را هل ندهید.

ج- نکاتی برای والدین در انتخاب سرویس مدرسه

اتوبوسی را به عنوان سرویس مدرسه فرزند خود انتخاب کنید که دارای خصوصیات زیر باشد:

- ۱- سالم باشد و قدیمی و فرسوده نباشد
- ۲- صندلی های آن دارای کمربند ایمنی باشند.
- ۳- راننده سرویس، خودرو با صلاحیت و از نظر جسمی و روانی سالم باشد.
- ۴- راننده سرویس، به مواد مخدر و الکل اعتیاد نداشته باشد.
- ۵- راننده سرویس دارای گواهینامه پایه ۱ و ۵ سال سابقه کار با اتوبوس داشته باشد.
- ۶- برچسب معاینه فنی اتوبوس، روی شیشه آن نصب شده باشد.

د- نکاتی برای راننده سرویس مدرسه:

- ۱- قبل از شروع فصل مدارس، معاینه فنی اتوبوس انجام شود.
- ۲- در داخل اتوبوس، کپسول آتش نشانی و جعبه کمک های اولیه وجود داشته باشد.
- ۳- در طول مسیر حرکت، درهای اتوبوس باید بسته باشد.
- ۴- صندلی ها سالم باشند، پایه های آنها محکم باشد و لق نزنند و تمام صندلی ها دارای کمربند ایمنی باشند.
- ۵- بیشتر از تعداد صندلی ها، نباید دانش آموز سوار اتوبوس شوند.
- ۶- اتوبوس مدرسه، نشانه ها و علائمی از اینکه اتوبوس مدرسه است را برای آگاهی دادن به رانندگان سایر خودروها داشته باشد.

منبع:

www.governing.com/topics/public-justice-safety